

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Landbrukskonferansen 13. mars 2012

Kva rolle har Fylkesmannen som statleg sektormynde på landbruks- og matområdet?

v/ fylkesmannen Harald Thune

FYLKESMANNEN I ROGALAND ORGANISASJONSPLAN

**fylkesmann Harald Thune
ass. fylkesmann Arild Michelsen**

**Adm.avd.
Torjus Waaga (fung)**

**Forvaltningsavd.
Grete E. Øvernes**

**Miljøvernnavd.
May Brit Jensen**

**Landbruksavd.
Hadle Nevøy**

**Utdanningsavd.
Sølvi Ona Gjul**

**Helse- og sos.avd.
Pål Iden**

Fylkesmannsrollen

Utvikling og utfordring

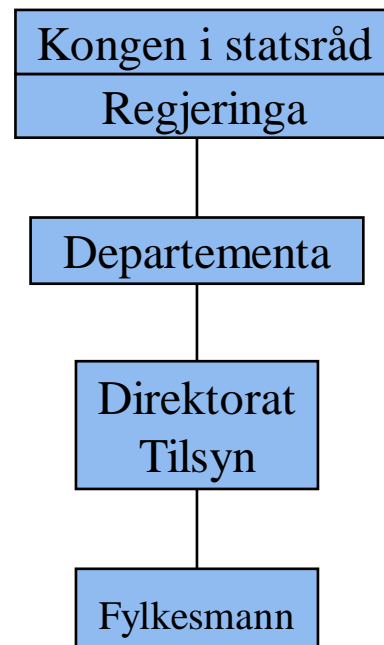
1. **Arbeidsdepartementet**
- Arbeids- og velferdsdirektoratet
2. **Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet**
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
3. **Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet**
4. **Helse- og omsorgsdepartementet**
- Helsedirektoratet
- Statens helsetilsyn
5. **Justis- og beredskapsdepartementet**
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
6. **Kommunal- og regionaldepartementet**
7. **Kulturdepartementet**
8. **Kunnskapsdepartementet**
- Utdanningsdirektoratet
9. **Landbruks- og matdepartementet**
- Statens landbruksforvaltning
10. **Miljøverndepartementet**
- Direktoratet for naturforvaltning
- Klima- og forurensningsdirektoratet
11. **Samferdselsdepartementet**
12. **Utenriksdepartementet**

Fylkesmannen si hovudoppgåve

Fylkesmannen er staten sin fremste representant i fylket, og skal arbeide for at vedtak, mål og retningslinjer frå Storting og Regjering blir følgt opp regionalt og lokalt.

- Gjennomføring av nasjonal politikk
- Sektorforvaltning
- Rettstryggleik
- Tilsyn
- Kompetanseorgan
- Samordnar

Fylkesmannen skal ivareta rettstryggleik for enkeltindividet, forvalte nasjonale mål i fylket, handtere spenning mellom statleg styring og lokalt sjølvstyre

Visjon:

Tar vare på Rogaland

Verdiar:

Kompetent og truverdig

Heilskapleg og lojal

Open og tydeleg

Regional forvaltning i regionalt partnerskap

- ❖ Det regionale partnerskapet
 - Fylkeskommune, fylkesmann og Innovasjon Norge, organisasjonane i landbruket

- ❖ Oppgaver
 - Heilskapeleg regionalt samarbeid
 - Gjennomføre landbruks- og matpolitikken ved dialog og samarbeid om oppgåveløysing.

Fylkesmannen

❖ Statleg sektorstyresmakt

- **Landbruks- og matområdet**

Følgjer opp nasjonale vedtak, mål og retningsliner i landbruks- og matpolitikken

- **Miljøområdet**

Forureining, landskapsvern, biologisk mangfald m.m.

❖ Heilskapeleg samarbeid miljø- og landbruk

Fylkesmannen sine oppgaver på landbruks- og matområdet.

❖ Forvaltning

- Økonomiske/juridiske verkemidler i jord- og skogbruk
- Forvaltning/kontroll av overordna føresetnader etter lover/regler

❖ Utvikling (via regionalt partnerskap)

- Lage regionale næringsstrategier for bruk/prioritering av BU-midler
- Tildeler midlar til Innovasjon Norge

❖ Kompetansesenter (spesielt for kommunane)

- Oppfølging, rådgjeving og kompetanseheving
 - oppretthalde god forvaltningspraksis i myndigheitsutøving
- Vidareutvikle/styrkje kommunane si rolle som
 - landbrukspolitisk aktør
 - pådrivar innan klimaarbeid og nærings- og samfunnsutvikling

Stor pengeflyt krev god kontroll!

2011- om lag 1,1 mrd kroner i tilskot til 4 249 bruk

- Produksjonstilskot husdyr
- Areal- og kulturlandskapstilskot
- Velferdsordningar
- Anna

Fylkesmannen sitt embetsoppdrag:

”Gjennomføre risikobasert forvaltningskontroller av kommunene innen landbruksområdet”

Fylkesmannen skal sjå til at kommunane gjer kontrolloppgåvene!

Bygdenæringar

- ressursutnytting og vekstpotensial

- Mat
- Inn på tunet
- Reiseliv
- Utmark
- Trevirke

Preikestolen fjellstue.
Foto: Kjell Helle Olsen

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Fylkesmannen som utviklingsaktør

Grüne Woche 2012, Foto: John Riise

Næringsutvikling

- gjeld også for det tradisjonelle landbruket

- Saueprosjekt; Bransjeprosjekt med tre slakteri
- Melkeprosjekt i Ryfylke og Dalane
- ”Satsarmøta” innan mjølkeproduksjon
- Mjølkerobotprosjekt kjem kanskje!?
- Storfèsatsing. Kjem!
- Jordbær og bringebærprosjekt
- Nye bærvekster i veksthus. Kjem!
- Tomatprosjekt
- Smaksagurkprosjekt kjem!
- Tredrivar – kjem!

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Ja - vi vil ha landbruk!

For at landbruket og i framtida skal kunne haldast oppe, er det viktig at arealgrunnlaget for landbruksdrift blir sikra gjennom eit strengt jordvern. Det er framleis areal att i fylket som kan dyrkast opp til god matjord med moderne metodar, og dette kan vere aktuelt særleg i distrikta der det kan vere behov for å utvide bruکا. All produksjon av mat er avhengig av tilstrekkeleg med areal av god kvalitet. I Rogaland er det ei utfordring at mykje av den beste matjorda ligg på Jæren i område med sterkt press på areala.

Vilje
gir vekst

Regionalplan for landbruk i Rogaland

Vedtatt i fylkestinget 7. juni 2011

Regionalplan landbruk godkjent i fylkestinget 7. juni 2011, sak 47/11

Vedtak:

1. Regionalplan for landbruk er regional landbrukspolitikk for å styrka landbruket i alle regionane i Rogaland.
2. Regionalplan for landbruk er eit viktig regionalpolitisk verktoy ovafor nasjonale styresmakter for å målretta rammevilkåra til landbruket i Rogaland.
3. Fylkeskommunen meiner det er viktig å syta for ei balansert utvikling av landbruket i alle delane av fylket. Landbruket på Jæren skal vera forande for landbruket i Rogaland og på nasjonalt nivå. Landbruket i distrikta spelar ei stor rolle for målet om levande bygder og distriktsutvikling. Landbruket i distrikta og landbruket på Jæren er gjensidig avhengig av kvarandre. Fylkeskommunen meiner det er viktig å ha ei differensiering av verkemiddel for å støtte opp om eit livskraftig landbruk i heile fylket. Fylkeskommunen meiner at forslaget om distrikta som eigen omsetjingsregion for kjøp, sal og leie av mjølkekvoter takast ut av regionalplanen.
4. Fylkeskommunen ser at planen er ambisiøs og omfattande. Fylkeskommunen meiner planen gir ein god oversikt over landbruket og alle områda som er viktige å prioritera for å få eit livskraftig landbruk i heile fylket. Planen skal spissast når det gjeld gjennomføring og matproduksjon, kompetanse og rekruttering og klima miljø og energi bør vera prioriterte satsingsområde i fyrste omgang.

5. Fylkeskommunen meiner eit strengt jordvern er avgjerande om ein skal klare å fylle visjonen om eit livskraftig landbruk i heile fylket og målet i fylkesplanen om matfylket
6. Fylkeskommunen si prioritering av ressursar til oppfølging av planen, og til oppfølging av rolla som regional utviklingsaktør for landbruket blir endeleg avklara i samband med handsaminga av budsjettet 2012.
7. Fylkeskommunen godkjenner regionalplan for landbruk med dei justeringane og endringane som kjem fram i saka, samt følgende endringer:

Endringer i selve planen / høringsutkastet:

Side 91, Strategi, pkt. 49.1

«Veksthusproduksjonen skal vere klimanøytral innan år 2020»

endres til:

«Veksthusproduksjonen skal vere klimanøytral innan år 2030»

Side 91, Tiltak, pkt 4.9.1.1

«Oppmode om at fossilt brensel bli fasa ut til fordel for anlegg med biogass/-flis»

endres til:

«Oppmode om at fossilt brensel bli fasa ut til fordel for anlegg med biogass, cogen, varmepumper, flis»

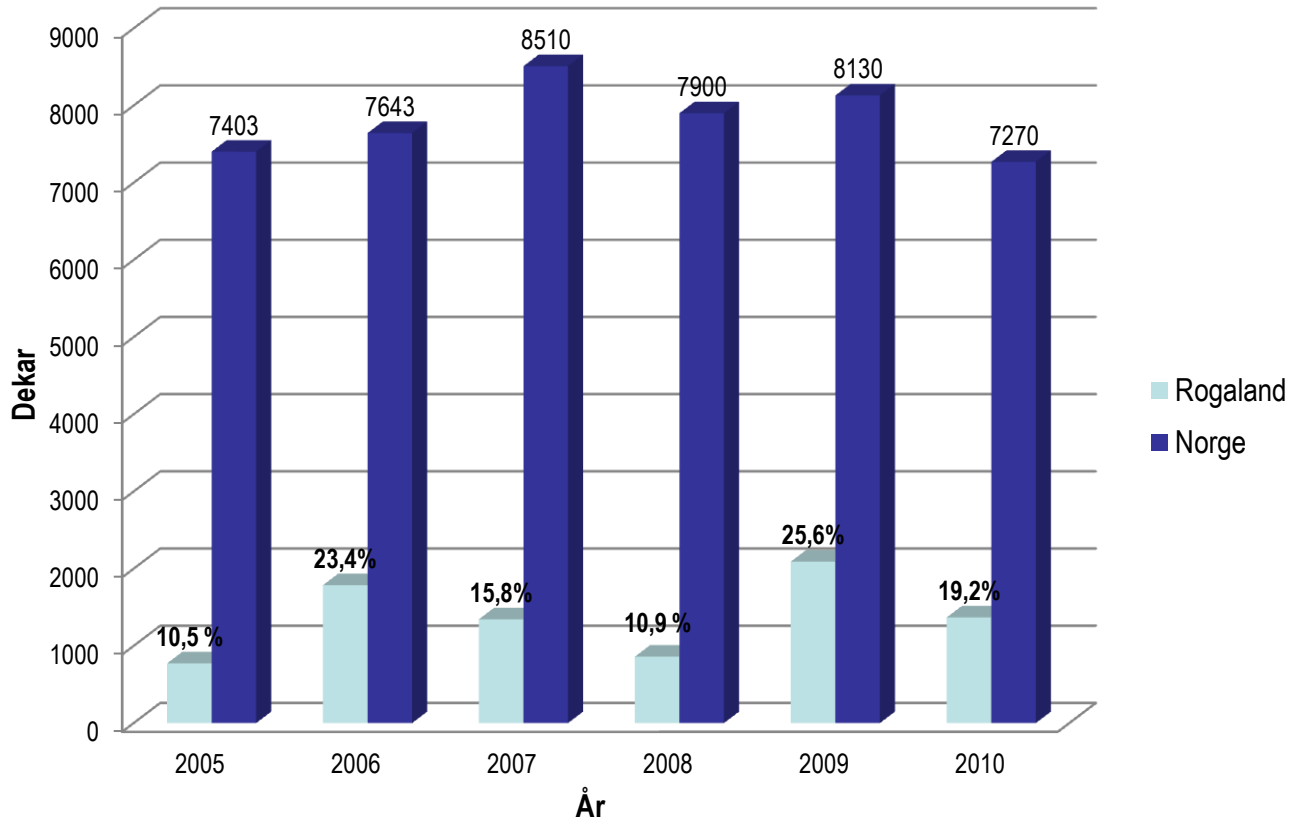

Matjorda er verd å kjempe for!

- Fylkesmannen deltek aktivt i regionale og kommunale planprosessar
- Fylkesmannen må bruke motsegn for å hindre arealdisponering i strid med nasjonale og regionale mål – ofte ut frå jordvernomsyn
- Felles ansvar for å ta vare på matjorda
- Kan vi spreie veksten – eller må vi godta sterk sentralisering?
- Ligg løysinga i å tenkje nye byutviklingsgrep, eller i vidareføring av gårsdagens feltutbygging ?

Omdisponering dyrka jord etter jordlov og plan- og bygningslov Rogaland 2005-2010. Rogaland sin relative andel av omdisponering i landet. Kilde: SSB -Kostra

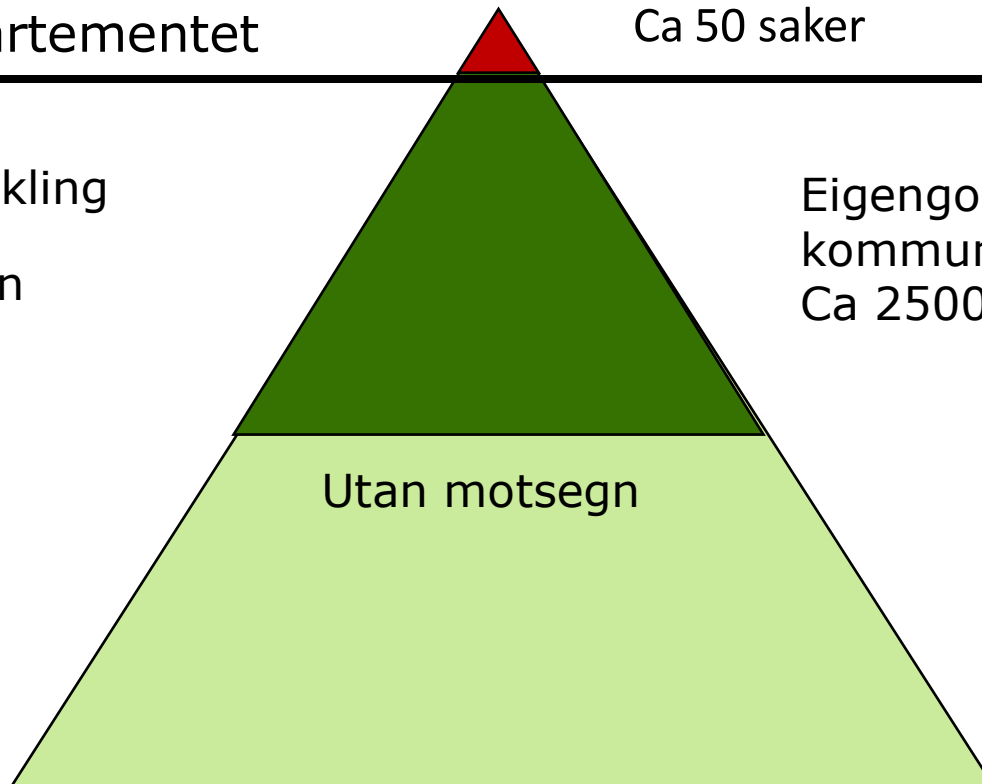
Plansaker og motsegner

Avgjerd i
Miljøverndepartementet

Ca 50 saker

Avgjort ved mekling
Fremja motsegn

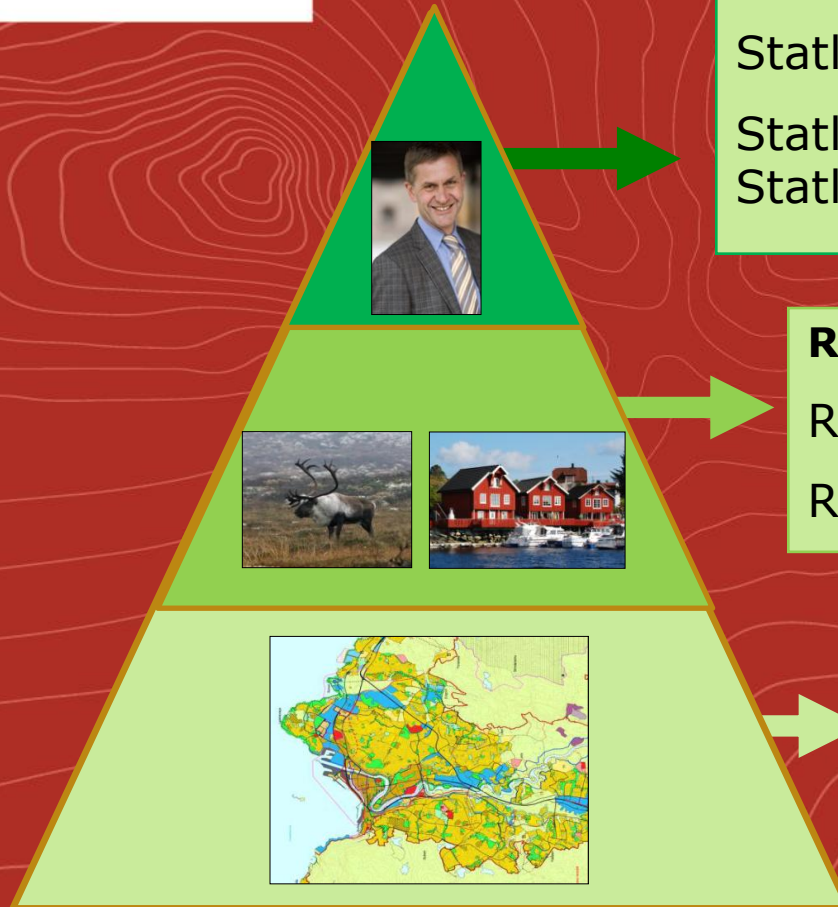
Eigengodkjent av
kommunen,
Ca 2500

Nasjonale forventninger

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Nasjonale forventninger (2011)

Statlege planretningsliner
Statlege planføresegner
Statlig plan

Regionale planstrategiar (2012)

Regionale planar
Regionale planføresegner

Kommunale planstrategiar (2012)

Kommuneplanar
Reguleringsplanar –
områderegulering og
detaljregulering

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

”Nasjonale forventninger”

Kommunalt planansvar

”Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen”
(pbl §11-1 andre ledd)

Kommunen - aktiv landbrukspolitisk aktør

**Ein kommune som utviklar lokal landbrukspolitikk
innafor rammene av den nasjonale, og som:**

- ✓ **kjenner nasjonal landbrukspolitikk og landbrukets mangesidige rolle i samfunnet**
- ✓ **analyserer utviklingstrekk og framtidsperspektiv for landbruket i kommunen**
- ✓ **støttar opp om nyskaping, omstilling og verdiskaping i sektoren**
- ✓ **tar vare på arealgrunnet for matvareproduksjon og**
- ✓ **bruger dei juridiske og økonomiske verkemidla for å nå landbrukspolitiske mål i lokalsamfunnet**

